

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

Stockholm
2011-05-13

Vår referens
Ulrica Dyrke

Dnr Ju2011/255/L3

Remissvar – Kommissionens förslag till genomförande av det fördjupade samarbetet avseende det enhetliga patentskyddet och dess översättningsarrangemang

Företagarna har från Justitiedepartementet fått rubricerade förslag från Europeiska kommissionen på remiss och får med anledning härav anföra följande.

Generella synpunkter

För de små, innovativa företagen är det mycket viktigt att det skapas ett bättre och mindre kostsamt patentsystem i Europa. Företagarna välkomnar mot denna bakgrund att det har inletts arbete om ett s.k. fördjupat samarbete om ett enhetligt patentskydd. Med ett enhetligt patentskydd blir det möjligt att med en enda ansökan få ett patent som är giltigt i alla de medlemsstater som deltar i det fördjupade samarbetet.

Ett nytt patentsystem i Europa måste genomgående präglas av hög kvalitet, rättssäkerhet, effektivitet och rimliga kostnader. Detta gäller såväl med avseende på möjligheterna att söka och erhålla patent som med avseende på möjligheterna att försvara sitt patent i domstol. Det är av föga värde för de små företagen att erhålla enhetligt patent om det vid intrång saknas reella förutsättningar för dem att försvara sitt patent i domstol. Höga kostnader i samband med domstolsprocesser är i dagsläget ett stort problem för små, innovativa företag. En viktig aspekt är därvid att den domstolslösning som väljs har användarnas förtroende.

Frågan om ett enhetligt patentskydd kan således inte ses isolerad, utan hänger nära samman med frågan om en domstolslösning för patenttvister avseende det enhetliga patentet och europeiska patent. Domstolsfrågan omfattas emellertid inte av detta fördjupade samarbete. Företagarna vill mot denna bakgrund understryka att det för de små, innovativa företagen är av avgörande betydelse att reformarbetet om ett enhetligt patentskydd samt om en domstolslösning för patenttvister hanteras på ett sätt som garanterar en väl fungerande helhet.

Förordningen om genomförandet av det fördjupade samarbetet avseende det enhetliga patentskyddet

I linje med vad vi nyss uttalat vill vi inledningsvis framhålla behovet av en uttalad koppling i denna förordning till den aviserade domstolslösningen. En sådan uttrycklig hänvisning är nödvändig i bestämmelsen om ikraftträdandet i artikel 22. Det bör införas en bestämmelse som tydliggör att förordningen inte kan tillämpas innan den aviserade domstolslösningen träder i kraft.

Utöver detta vill vi i fråga om artikel 3.2 peka på att artikeln synes innebära att ett enhetligt patent enbart ska kunna licensieras med effekt i alla deltagande medlemsstater. Samtidigt som vi i grunden känner sympati för att ett enhetligt patent ska ha samma enhetliga effekt överallt, bedömer vi att detta kan komma att komplicera företagets faktiska licensieringsarbete.

Vidare anser vi att bestämmelserna i artikel 6-9, dvs. kapitel II, bör tas bort ur förordningen. För att användarna ska få förtroende för det enhetliga patentsystemet är det betydelsefullt att substantiell patenträtt inte görs till en del av EU-rätten.

Därutöver är vi av uppfattningen att artikel 12.3 bör ändras. Talan mot de beslut som Europeiska patentverket i vissa avseenden fattar bör rimligen väckas i den framtida patentdomstolen i syfte att garantera ett effektivt rättsligt skydd. Som förordningen nu är skriven ska sådan talan dock väckas i nationella domstolar, vilket riskerar att komplicera och fördyra systemet.

Förordningen om genomförandet av det fördjupade samarbetet avseende översättningsarrangemangen för det enhetliga patentskyddet

Frågan om språkkordning inom ramen för patentsystemet har länge blockerat den europeiska patentreformen och det är välkommet att det tas steg mot en lösning. Företagarna ställer sig bakom den grundläggande inställningen att EU-patentsystemet inte ska betungas av onödiga översättningskostnader.

Principiellt anser vi att det hade varit att föredra om man hade kunnat presentera en lösning där det enhetliga patentet behandlas, utfärdas och publiceras på engelska. I linje med vad vi i tidigare sammanhang framfört, finner vi dock att den föreslagna trespråkslösningen med engelska, tyska och franska som officiella språk inom ramen för patentsystemet kan accepteras. Under en övergångsperiod går det aktuella förordningsförslaget dock ett steg längre. Artikel 6 innebär att under maximalt 12 år från förordningens ikraftträdande ska patent som meddelats på franska eller tyska översättas till engelska, och patent som meddelats på engelska ska översättas till ett valfritt EU-språk. Vi kan givetvis förstå att detta är en effekt av politikens realiteter för att nå en överenskommelse mellan de deltagande länderna. Vi vill dock peka på att denna lösning innebär fördyringar för de patentsökande företagen – samtidigt som nyttan av sådana extra översättningar får förmodas vara begränsad. Vi vill därför betona att denna övergångslösning om möjligt bör mönstras ut eller ytterligare begränsas i syfte att göra systemet så kostnadseffektivt som möjligt för användarna.

Företagarna anser vidare att förslagets artikel 4 rörande översättning i händelse av tvist måste utformas på ett tydligare sätt. Det bör därvid bl.a. preciseras under vilka förutsättningar och vid vilken tidpunkt som sådana översättningar ska kunna krävas. Vidare bör klargöras om bestämmelsen bara gäller intrångstvister eller även tvister rörande ogiltighet.

Företagarna

Lars Jagrén
Chef Analys & Opinion

Ulrica Dyrke